

The Impact of Sustainable Urban Design and Development on Citizens' Happiness and Urban Quality of Life (Case Study: Sarab City)

Roohollah Namaki^{1*}

1. Department of Architecture and Urban Planning, Sara.C., Islamic Azad University, Sarab, Iran

Received: 25 Aug 2025

Accepted: 19 Nov 2025

Available Online: 11 Dec 2025

Keywords

Sustainable urban development; urban design; happiness; urban quality of life; social sustainability.

ABSTRACT

This study aimed to examine the impact of sustainable urban design and development on citizens' happiness and urban quality of life in Sarab City. A descriptive–correlational survey design was employed. The statistical population consisted of residents aged 15–64 in Sarab (N=39,742), from which a sample of 380 individuals was selected using simple random sampling based on Cochran's formula. Data were collected through three standardized questionnaires: Sustainable Urban Development (17 items), Oxford Happiness (29 items), and Urban Quality of Life (45 items). Content validity was verified by experts, and reliability coefficients ranged from 0.778 to 0.962 using Cronbach's alpha. Data analysis included the Kolmogorov–Smirnov test, Pearson correlation, and multiple linear regression. The results indicated a significant positive effect of sustainable urban development on both happiness ($R=0.242$, $P<0.001$) and urban quality of life ($R=0.734$, $P<0.001$). Multiple regression analysis showed that sustainable urban development explained 53.9% of the variance in urban quality of life, compared to 5.7% for happiness. Among the components of sustainable development, the social dimension was the strongest predictor of urban quality of life ($\text{Beta}=0.480$), followed by the economic (0.295) and environmental dimensions (0.218). The findings confirm that sustainable urban development significantly enhances both happiness and urban quality of life among residents of Sarab, with the social dimension playing the most influential role; therefore, strengthening social, economic, and environmental components is essential for achieving sustainable urban well-being.

How to cite:

Namaki, R. (2025). The Impact of Sustainable Urban Design and Development on Citizens' Happiness and Urban Quality of Life (Case Study: Sarab City). *Study and Innovation in Education and Development*, 5(3), 1-17.

* Corresponding Author:

Dr. Roohollah Namaki

E-mail: namaki@iau.ac.ir

© 2025 the authors. Published by Institute for Knowledge, Development, and Research.

This is an open access article under the terms of the [CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) License.

EXTENDED ABSTRACT

INTRODUCTION

Sustainable urban development (SUD) has become one of the most significant paradigms in contemporary urban planning, driven by increasing environmental pressures, rapid urbanization, social inequality, and growing expectations for improved urban well-being. In recent decades, scholars have increasingly emphasized the multidimensional nature of SUD as a framework capable of integrating environmental preservation, economic resilience, and social vitality into a unified model of urban progress (1). The evolving complexity of cities and the rising concerns regarding urban livability have highlighted the critical need for planning strategies that ensure long-term urban resilience while simultaneously enhancing the lived experiences of residents. Research demonstrates that SUD not only shapes urban form and environmental conditions, but also deeply influences the subjective and objective aspects of residents' well-being, such as happiness, environmental satisfaction, mental health, and perceived quality of life (21).

Increasingly, empirical studies show that the social dimension of sustainability—covering elements such as justice, participation, cohesion, and safety—plays a powerful role in shaping how citizens evaluate their living environment (2). In Iranian cities, this influence is especially strong because of the close relationship between cultural identity, community bonds, and collective well-being. For example, research in Tabriz shows that the social and physical components of SUD are dominant predictors of desirable urban quality of life (24). Similar emphasis on the centrality of social sustainability appears in global literature; studies from Europe and Asia show that enhancing urban social systems, participatory governance, and safety frameworks fundamentally improves residents' daily experiences (28, 31).

Moreover, environmental sustainability is recognized as a foundation for psychological and physiological well-being. Heat islands, environmental pollution, loss of green space, and degraded urban ecosystems significantly undermine urban livability, as demonstrated in studies on heat-island dynamics and moisture-island formation (7, 8). Research also shows that the equitable distribution of green spaces reduces stress and increases happiness, underscoring the need for strong ecological planning within SUD frameworks (3). Technological developments have also reshaped sustainability strategies; digitalization tools and artificial intelligence now support better planning, adaptive decision-making, and efficient urban mobility systems (6, 22, 23).

Economic sustainability also plays an indispensable role in shaping residents' quality of life. Stable employment, local economic development, and equitable distribution of resources contribute to resilience and satisfaction with the urban environment (14). Studies indicate that when economic opportunities improve, citizens report higher levels of environmental satisfaction, social trust, and emotional well-being (4). Conversely, spatial inequality and uneven access to services—problems sharply highlighted in Iranian cities—lead to reduced levels of perceived happiness, increased dissatisfaction, and weakened social cohesion (17, 18).

Within this broad context, the relationship between SUD, happiness, and urban quality of life demands more localized research. Although international studies provide robust evidence of SUD's influence on well-being (5, 13, 29), outcomes vary between urban regions due to cultural, environmental, and governance differences. Urban landscapes, architectural typologies, and early-stage design strategies also shape sustainability outcomes, as argued by computational models of sustainable urban landscapes (19).

In Iran, existing research confirms the strong links between SUD and improved quality of life (15, 16, 27), yet few studies have simultaneously examined both quality of life and happiness as dependent variables. Given that happiness is influenced not only by physical and social conditions but also by psychological and cultural factors, its relationship with SUD may be weaker or more complex (11, 12). Therefore, an empirical examination of these relationships in a mid-sized Iranian city such as Sarab provides a valuable contribution to national and regional sustainability research.

Accordingly, this study investigates how sustainable urban design and development influence two critical dimensions of human well-being—happiness and urban quality of life—among residents of Sarab, aiming to identify the strongest sustainability predictors of urban well-being.

METHODS AND MATERIALS

This research employed a descriptive–correlational survey design. The target population consisted of residents aged 15–64 living in Sarab City. Using Cochran's formula, a sample of 380 individuals was selected through simple random sampling. Data were collected using three standardized instruments measuring sustainable urban development (17 items), the Oxford Happiness Inventory (29 items), and urban quality of life (45 items). Reliability coefficients ranged from 0.778 to 0.962. Data were analyzed using the Kolmogorov–Smirnov test for normality, Pearson correlation, and multiple linear regression to examine predictive relationships and effect sizes.

FINDINGS

Results showed that sustainable urban development had a significant positive effect on both happiness ($R = 0.242$, $P < 0.001$) and quality of life ($R = 0.734$, $P < 0.001$). However, the strength of the relationship differed notably: while SUD explained 53.9% of the variance in urban quality of life, it accounted for only 5.7% of the variance in happiness.

Regression analyses revealed that among the components of sustainable development, the social dimension was the strongest predictor of quality of life (Beta = 0.480), followed by the economic (Beta = 0.295) and environmental (Beta = 0.218) dimensions. All predictors were statistically significant.

These results suggest that urban residents prioritize social justice, community cohesion, safety, participation, and equitable access to services when evaluating their quality of life. Happiness, in contrast, appeared to be influenced by a broader array of factors beyond the urban environment.

DISCUSSION AND CONCLUSION

The results of this study reaffirm the central position of sustainable urban development in shaping urban well-being. The strong predictive power of SUD for urban quality of life aligns with a substantial body of literature emphasizing that environmental design, social systems, economic stability, and infrastructure collectively determine how residents perceive and evaluate their city. The dominant role of the social dimension mirrors findings from Iranian and global studies, reinforcing that equity, safety, participation, and social cohesion are foundational elements of livable cities.

The relatively weak effect of SUD on happiness is also consistent with previous research showing that happiness, while partly influenced by urban conditions, is primarily shaped by internal, psychological, familial, and cultural factors. Therefore, the city can create enabling conditions for happiness, but it cannot fully determine individuals' emotional well-being.

Importantly, the results point to clear priorities for urban management in Sarab: strengthening social sustainability, improving urban services, enhancing public spaces, addressing environmental concerns, and promoting economic opportunities. Together, these factors build the foundation for a resilient and inclusive city.

In conclusion, sustainable urban design and development significantly enhance urban quality of life and moderately improve happiness among residents of Sarab. Social sustainability remains the strongest determinant of well-being, highlighting the need for citizen-centered planning and community-focused urban strategies.

تأثیر طراحی و توسعه پایدار شهری بر شادکامی و کیفیت زندگی شهری شهروندان (مطالعه موردی: شهر سراب)

روح الله نمکی^{۱*}

۱. گروه معماری و شهرسازی، واحد سراب، دانشگاه آزاد اسلامی، سراب، ایران

چکیده

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۶/۰۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۸/۲۸

تاریخ چاپ: ۱۴۰۴/۰۹/۲۰

کلیدواژه‌ها

توسعه پایدار شهری؛ طراحی

شهری؛ شادکامی؛ کیفیت

زندگی شهری؛ پایداری

اجتماعی

هدف این پژوهش بررسی تأثیر طراحی و توسعه پایدار شهری بر شادکامی و کیفیت زندگی شهری شهروندان شهر سراب بود. این مطالعه از نوع توصیفی-همبستگی و با روش پیمایشی انجام شد. جامعه آماری شامل شهروندان ۱۵ تا ۶۴ سال شهر سراب (۳۹,۷۴۲ نفر) بود که با استفاده از فرمول کوکران، ۳۸۰ نفر به صورت تصادفی ساده انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها شامل سه پرسشنامه استاندارد توسعه پایدار شهری (۱۷ سؤال)، شادکامی آکسفورد (۲۹ سؤال) و کیفیت زندگی شهری (۴۵ سؤال) بود که روایی محتوایی آنها توسط متخصصان و پایایی آنها با آلفای کرونباخ بین ۰.۷۷۸ تا ۰.۹۶۲ تأیید شد. تحلیل داده‌ها با آزمون کولموگروف-اسمیرنوف، همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی چندگانه انجام گرفت. نتایج نشان داد طراحی و توسعه پایدار شهری اثر مثبت و معناداری بر شادکامی ($R=0.242, P<0.001$) و کیفیت زندگی شهری ($R=0.734, P<0.001$) دارد. همچنین رگرسیون چندگانه نشان داد که ۵۳.۹ درصد از واریانس کیفیت زندگی شهری توسط توسعه پایدار شهری تبیین می‌شود، در حالی که این مقدار برای شادکامی ۵.۷ درصد بود. در میان مؤلفه‌های توسعه پایدار، بعد اجتماعی با $Beta=0.480$ قوی‌ترین پیش‌بین کیفیت زندگی شهری و پس از آن ابعاد اقتصادی (۰.۲۹۵) و زیست‌محیطی (۰.۲۱۸) قرار گرفتند. نتایج بیانگر آن است که توسعه پایدار شهری به‌طور معنادار موجب ارتقای کیفیت زندگی و شادکامی شهروندان شهر سراب می‌شود و به‌ویژه بعد اجتماعی نقش محوری در تبیین کیفیت زندگی شهری دارد؛ بنابراین تقویت ابعاد اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی در برنامه‌ریزی شهری ضروری است.

شیوه ارجاع‌دهی:

نمکی، روح‌الله. (۱۴۰۴). تأثیر طراحی و توسعه پایدار شهری بر شادکامی و کیفیت زندگی شهری شهروندان (مطالعه موردی: شهر سراب). پژوهش و نوآوری در تربیت و توسعه، ۵ (۳)، ۱۷-۱.

نویسنده مسئول:

دکتر روح الله نمکی

پست الکترونیکی: namaki@iau.ac.ir

© ۱۴۰۴ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است.

انتشار این مقاله به‌صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی CC BY-NC 4.0 صورت گرفته است.

طراحی و توسعه پایدار شهری طی دو دهه اخیر به یکی از مهم‌ترین رویکردهای حاکم بر برنامه‌ریزی شهری، سیاست‌گذاری فضایی و مدیریت کلان‌شهری تبدیل شده است. پیچیدگی مسائل شهری، رشد نامتوازن فضاهای کلان‌شهری، تغییرات اجتماعی و زیست‌محیطی، و ضرورت دستیابی به رفاه پایدار برای ساکنان، باعث شده مفهوم پایداری به بنیان اصلی تحول در حوزه شهرسازی تبدیل شود. شهرها امروز با چالش‌هایی مواجه‌اند که ابعاد اقتصادی، اجتماعی، محیطی و تکنولوژیک آنها درهم تنیده است و بدون رویکردی یکپارچه نمی‌توان به ارتقای کیفیت زندگی و شادکامی شهروندان دست یافت. ادبیات جهانی و داخلی نیز به‌طور مستمر بر این نکته تأکید دارد که تحقق توسعه پایدار شهری، زمینه‌ساز افزایش رفاه، عدالت فضایی، امنیت اجتماعی، سلامت روانی و در نهایت شادکامی شهروندان است؛ همان‌گونه که در پژوهش‌های متعددی، از جمله آثار پورغلام (1)، آزادخانی (2)، زارع (3)، احمدی (4) و دیگران مورد توجه قرار گرفته است.

در بازخوانی مفهوم توسعه پایدار شهری، باید اذعان داشت که این رویکرد حاصل تلفیق سه مؤلفه بنیادین است: پایداری اجتماعی، پایداری اقتصادی و پایداری زیست‌محیطی. از منظر برنامه‌ریزی فضایی، پیوند میان این سه بعد آن‌چنان عمیق است که حذف یا تضعیف هر یک، کلیت نظام شهری را با اختلال مواجه می‌کند. پژوهش (5) Zhang نشان می‌دهد که پویایی فضایی و یکپارچگی میان محیط‌های شهری و روستایی، زمانی پایدار تلقی می‌شود که توسعه شهری بتواند پاسخگوی نیاز نسل کنونی و نسل‌های آینده باشد. از سوی دیگر، مطالعات جهانی جدید در حوزه توسعه پایدار، نظیر پژوهش (6) Yang، نشان می‌دهد که تحول دیجیتال و فناوری‌های نوین در حال تغییر ساختار مدیریت شهری و الگوی مصرف منابع‌اند و از این طریق، کیفیت زندگی شهروندان و سطح رضایتمندی آنان به‌طور مستقیم متأثر می‌شود.

ابعاد محیطی توسعه پایدار نیز به‌طور جدی مورد پژوهش قرار گرفته است. مطالعات گسترده (7) Wang و (8) Wu در سال‌های اخیر نشان داده‌اند که عواملی همچون گرمای شهری، تراکم ساخت‌وساز، الگوهای رطوبتی و جزایر حرارتی، به شکل مستقیم بر آسایش محیطی و سلامت جسمی و روانی شهروندان اثر می‌گذارند. این یافته‌ها همسو با پژوهش‌های داخلی نظیر مهدی‌زاده (9) است که تأکید می‌کنند مدیریت زیست‌محیطی و کنترل آلودگی، از عناصر بنیادین ارتقای کیفیت زندگی در شهرها است. همچنین زارع و اکبری (3) در تحلیل فضاهای سبز شهری نشان دادند که توزیع عادلانه منابع محیطی نقش مستقیمی در کاهش استرس و افزایش شادکامی دارد.

از منظر اجتماعی، توسعه پایدار شهری چارچوبی برای ارتقای روابط اجتماعی، افزایش سرمایه اجتماعی و تقویت مشارکت مدنی فراهم می‌کند. یافته‌های غفاری (10)، حسینی امین (11) و ورامینی (12) به‌روشنی تأیید می‌کنند که توسعه اجتماعی و تقویت پیوندهای اجتماعی، رضایت از زندگی و شادکامی شهروندان را افزایش می‌دهد. مشابه این الگو در پژوهش‌های بین‌المللی مشاهده

می‌شود؛ برای مثال، (13) Aldossary نشان می‌دهد که هویت فرهنگی و میراث تاریخی، نه تنها ظرفیت توسعه پایدار را تقویت می‌کند، بلکه احساس تعلق و رضایت شهروندی را نیز ارتقا می‌دهد.

در بعد اقتصادی نیز توسعه پایدار شهری بر بهبود اشتغال، تقویت اقتصاد محلی، ارتقای عدالت فضایی و کاهش نابرابری‌های اجتماعی اثرگذار است. پژوهش (14) Fathi در شهرهای کوچک ایران نشان داد که پایداری اقتصادی و تقویت اقتصاد محلی، رضایت شغلی و در نهایت کیفیت زندگی شهری را افزایش می‌دهد. همچنین تحلیل‌های محمدی (15) و رضایی (16) نشان می‌دهد که ابعاد اقتصادی توسعه پایدار، حتی اگر نسبت به ابعاد اجتماعی و محیطی اولویت کمتری داشته باشند، در مجموع از عوامل تعیین‌کننده کیفیت زندگی به شمار می‌آیند.

مرور ادبیات پژوهش نشان می‌دهد که کیفیت زندگی شهری، مفهومی چندبعدی و مرکب از شاخص‌های عینی و ذهنی است. شهروندان کیفیت زندگی را در قالب عواملی همچون دسترسی به خدمات، امنیت، رفاه، محیط سالم، حمل‌ونقل کارآمد، هویت شهری، فرصت‌های تفریحی و سلامت روانی تجربه می‌کنند. پژوهش (17) Sharifi نیز به‌طور مستقیم تأکید دارد که اختلال در عدالت فضایی و دسترسی نامتوازن به خدمات، از مهم‌ترین عوامل ناراضی‌های شهروندان و کاهش کیفیت زندگی است. این یافته‌ها با نتایج مطالعه (18) Ghorbani همسو است که نشان داد نابرابری فضایی، هم کیفیت زندگی و هم سطح شادکامی شهروندان را کاهش می‌دهد.

یکی از عناصر کلیدی در تحلیل رابطه توسعه پایدار شهری و شادکامی، نقش محیط کالبدی و طراحی شهری است. پژوهش (19) Yoffe در حوزه طراحی پایدار نشان می‌دهد که مداخله‌های هوشمندانه در فرم و ساختار کالبدی شهر، از آغاز مراحل طراحی می‌تواند سطح پایداری، کارایی و زیست‌پذیری را به‌طور چشمگیری افزایش دهد. مطالعه (20) Shafii نیز تأکید دارد که شاخص‌های کالبدی، از جمله مقیاس انسانی، دسترسی‌پذیری و ایمنی فضاها، نقش مستقیمی در ارتقای نشاط و شادکامی شهروندان دارند. این موضوع با یافته‌های یعقوبی (21) و ورامینی (12) همسو است که نشان دادند کیفیت محیط شهری بر سلامت روان و احساس شادی جمعی اثرگذار است.

در کنار این تحولات، فناوری‌های نوین نیز در حال بازتعریف رابطه انسان و شهر هستند. پژوهش (22) Allaf Jafari نشان می‌دهد که انقلاب تکنولوژیک، از طریق توسعه زیرساخت‌های هوشمند، مدیریت داده‌محور و ارتقای کارآمدی خدمات شهری، نقش قابل توجهی در دستیابی به توسعه پایدار شهری دارد. همچنین (23) Shulajkovska توسعه سامانه‌های هوش مصنوعی برای مدیریت حمل‌ونقل پایدار را یکی از ابزارهای نوین کاهش آلودگی، افزایش امنیت و بهبود کیفیت زندگی معرفی می‌کند.

ادبیات داخلی ایران نیز به‌طور گسترده بر اهمیت توسعه پایدار شهری در افزایش رفاه و شادکامی تأکید دارد. پژوهش ارزشمندی (24) در تبریز نشان داد که ابعاد اجتماعی و کالبدی بیشترین اثر را بر مطلوبیت کیفیت زندگی شهری دارند. ملکی (25) نیز اثبات کرد که پایداری اجتماعی، قوی‌ترین مؤلفه در تقویت حس تعلق محلی و بهبود کیفیت زندگی است. خرم‌خواجه (26) و حسنی (27) نیز در

پژوهش‌های خود بیان کردند که توسعه پایدار مستلزم هماهنگی میان ابعاد زیست‌محیطی، اقتصادی و اجتماعی است و فقدان هر یک از این ابعاد، کیفیت زندگی و رفاه شهری را تضعیف می‌کند.

در سطح جهانی، آثار (28) Galego و (29) Ezeudu نشان می‌دهد که توسعه پایدار شهری نه تنها نتیجه سیاست‌گذاری صحیح است، بلکه تابع شرایط فرهنگی، جهانی‌شدن، ساختار قدرت محلی و ظرفیت‌های نهادی نیز می‌باشد. این پژوهش‌ها بر اهمیت عوامل انسانی، فرهنگی و نهادی در موفقیت برنامه‌های پایداری تأکید می‌کنند. شالی (30) نیز در مطالعه شهر جدید سهند نشان داد که تحلیل شاخص‌های توسعه پایدار، ابزار مناسبی برای ارزیابی کارآمدی مدیریت شهری و تعیین اولویت‌های مداخله‌ای فراهم می‌کند. در چنین فضایی از ادبیات پژوهش، دو مفهوم بنیادی یعنی «شادکامی» و «کیفیت زندگی شهری» به عنوان پیامدهای مستقیم توسعه پایدار شهری مطرح می‌شوند. شادکامی نه تنها به عنوان یک وضعیت فردی، بلکه در قالب یک شاخص اجتماعی و روان‌شناختی، بیانگر میزان رضایتمندی شهروندان از محیط زندگی خود است. همان‌گونه که وارامینی (12) و حسینی امین (11) اشاره کرده‌اند، شادکامی در جامعه زمانی تقویت می‌شود که شهروندان احساس امنیت، عدالت، مشارکت و حمایت اجتماعی داشته باشند.

با توجه به مجموعه مباحث فوق، ضرورت دارد رابطه میان توسعه پایدار شهری و پیامدهای اجتماعی-روان‌شناختی آن، به‌ویژه شادکامی و کیفیت زندگی شهری، در شهرهای ایران با شواهد تجربی بیشتری بررسی شود. شهر سراب به عنوان یکی از شهرهای در حال توسعه با چالش‌های فضایی، اجتماعی و زیست‌محیطی، نمونه‌ای مناسب برای تحلیل این روابط به شمار می‌آید. بنابراین، پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر طراحی و توسعه پایدار شهری بر شادکامی و کیفیت زندگی شهروندان شهر سراب انجام شده است.

روش پژوهش

تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر ماهیت، توصیفی - همبستگی بوده و به روش پیمایشی انجام شده است. جامعه آماری شامل کلیه شهروندان ۱۵ تا ۶۴ سال شهر سراب (۳۹,۷۴۲ نفر) در سال ۱۳۹۵ بود. حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران، به تعداد ۳۸۰ نفر برآورد و با روش تصادفی ساده انتخاب گردید.

ابزار گردآوری داده‌ها: شامل پرسشنامه‌های استاندارد «توسعه پایدار شهری» (۱۷ سؤال)، «شادکامی آکسفورد» (۲۹ ماده) و «کیفیت زندگی شهری» (۴۵ سؤال) با مقیاس ۵ گزینه‌ای لیکرت بود.

اعتبار و پایایی (روایی و پایایی): روایی محتوایی با استفاده از نظرات متخصصان تأیید شد. پایایی با استفاده از روش آلفای کرونباخ محاسبه شد که نتایج آن در جدول زیر آمده است:

جدول ۱. نتایج پایایی پرسشنامه‌ها (آلفای کرونباخ)

سطح پایایی	آلفای کرونباخ	تعداد گویه	پرسشنامه
مطلوب	۰.۷۹۵	۲۹	شادکامی آکسفورد

مطلوب	۰.۷۷۸	۱۷	توسعه پایدار شهری
بسیار مطلوب	۰.۹۶۲	۴۵	کیفیت زندگی شهری

تجزیه و تحلیل اطلاعات: ابتدا با آزمون کولموگروف-اسمیرنوف نرمال بودن توزیع داده‌ها بررسی شد. سپس از همبستگی پیرسون و در نهایت، از رگرسیون خطی چندگانه برای آزمون فرضیه‌ها، تعیین سهم واریانس تبیین شده (R^2) و نقش نسبی هر یک از مؤلفه‌ها (Beta) در پیش‌بینی متغیرهای وابسته استفاده گردید.

شکل ۱. نقشه منطقه مورد مطالعه (شهر سراب)

یافته‌ها

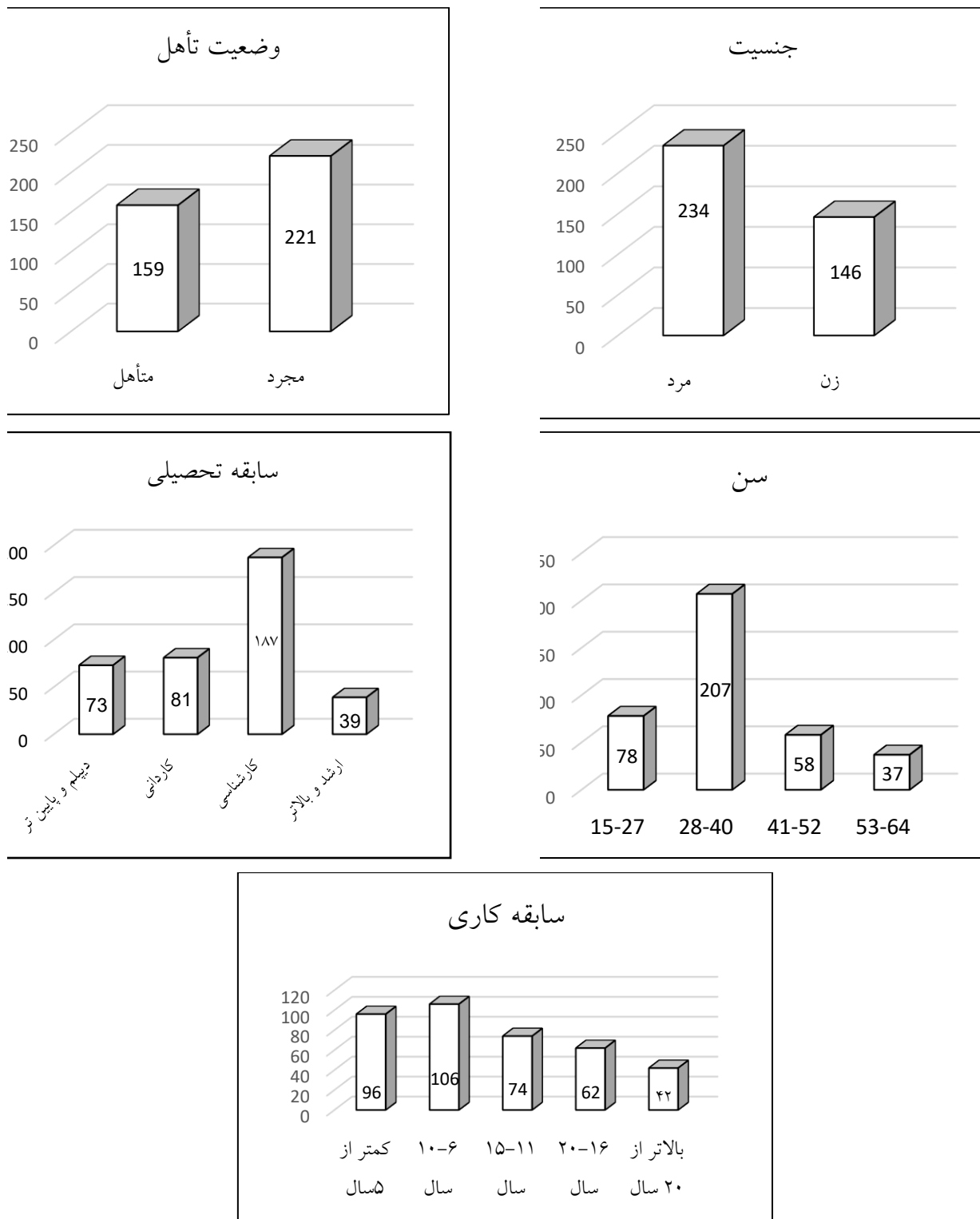
این بخش به تفسیر مفصل نتایج آماری حاصل از آزمون فرضیه‌ها می‌پردازد.

ابتداء، نرمال بودن توزیع داده‌ها با استفاده از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف مورد بررسی قرار گرفت:

جدول ۲. نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنوف برای نرمال بودن متغیرها

متغیر	آماره آزمون Z	سطح معناداری	نتیجه
طراحی و توسعه پایدار شهری	۱.۱۲۰	۰.۱۷۱	نرمال
شادکامی	۱.۰۷۶	۰.۱۹۶	نرمال
کیفیت زندگی شهری	۱.۲۳۰	۰.۱۰۲	نرمال

همانطور که در جدول مشاهده می‌شود، سطح معناداری (Sig.) برای کلیه متغیرهای اصلی تحقیق (۰.۱۷۱، ۰.۱۹۶، ۰.۱۰۲) بالاتر از سطح خطای ۰.۰۵ است. این نتیجه نشان‌دهنده آن است که توزیع داده‌ها از نظر آماری **نرمال** است و استفاده از آزمون‌های پارامتریک برای تحلیل داده‌ها مجاز می‌باشد.

شکل ۲. یافته‌های جمعیت‌شناختی

نمودارهای توزیع فراوانی نمونه نشان می‌دهند که نمونه ۳۸۰ نفری دارای توزیع مناسبی از نظر ویژگی‌های جمعیت‌شناختی است. به عنوان مثال، نمونه از گروه‌های سنی فعال شهر (۲۵ تا ۴۵ سال) نمایندگی قابل قبولی دارد، که اعتبار خارجی و قابلیت تعمیم نتایج به کل جامعه شهر سراب را تقویت می‌کند.

۱. تحلیل همبستگی پیرسون (R) نتایج همبستگی پیرسون برای تعیین نوع و شدت رابطه خطی بین متغیرها:

جدول ۳. نتایج همبستگی پیرسون بین طراحی پایدار با شادکامی و کیفیت زندگی شهری

متغیر وابسته	ضریب همبستگی (R)	سطح معناداری (P)	نوع و شدت رابطه
شادکامی	۰.۲۴۲	۰.۰۰۱	مستقیم، ضعیف تا متوسط
کیفیت زندگی شهری	۰.۷۳۴	۰.۰۰۱	مستقیم، قوی

نتایج نشان می‌دهد که توسعه پایدار شهری با هر دو متغیر وابسته، رابطه مثبت و معناداری در سطح خطای کمتر از ۰.۰۵ ($P=0.001$) دارد. با این حال، رابطه با کیفیت زندگی شهری به طور قابل ملاحظه‌ای قوی‌تر ($P=0.001$) از رابطه با شادکامی ($P=0.001$) است، که نشان دهنده تأثیرگذاری مستقیم‌تر عوامل توسعه پایدار بر شرایط عینی و نیمه‌ذهنی زندگی است.

۲. تحلیل رگرسیون خطی (تبیین واریانس) برای سنجش قدرت پیش‌بینی‌کنندگی، تحلیل رگرسیون خطی انجام شد:

جدول ۴. واریانس رگرسیون بین طراحی پایدار با شادکامی و کیفیت زندگی شهری (خلاصه مدل)

متغیر وابسته	ضریب همبستگی چندگانه (R)	ضریب تعیین (R^2)	ضریب تعیین تعدیل شده (R^2_{Adj})
شادکامی	۰.۲۴۲	۰.۰۵۹	۰.۰۵۷
کیفیت زندگی شهری	۰.۷۳۷	۰.۵۴۳	۰.۵۳۹

جدول ۵. نتایج تحلیل رگرسیون بین توسعه پایدار با شادکامی و کیفیت زندگی شهری

متغیر وابسته	آماره F	سطح معناداری (Sig.)	ضریب استاندارد شده (Beta)
شادکامی	۲۳.۸۹۱	۰.۰۰۱	۰.۲۴۲
کیفیت زندگی شهری	۴۵۵.۹۰۸	۰.۰۰۱	۰.۷۳۷

نتایج جداول فوق نشان می‌دهد هر دو مدل رگرسیونی از نظر آماری معنادار هستند ($P=0.001$)، اما قدرت تبیین آن‌ها بسیار متفاوت است. ضریب $R^2_{Adjusted}$ برابر با ۰.۵۳۹ برای کیفیت زندگی شهری نشان می‌دهد که ۵۳.۹ درصد از واریانس این متغیر توسط توسعه پایدار شهری تبیین می‌شود. در مقابل، ضریب $R^2_{Adjusted}$ برای شادکامی تنها ۰.۰۵۷ است. این نتیجه تأییدکننده این است که شادکامی یک سازه ذهنی است که بیشتر تحت تأثیر عوامل درونی فرد قرار دارد تا محیط بیرونی. برای درک سهم نسبی هر یک از ابعاد توسعه پایدار، تحلیل رگرسیون خطی چندگانه اجرا شد:

جدول ۶. نتایج تحلیل رگرسیون مؤلفه‌های توسعه پایدار با کیفیت زندگی شهری

متغیر پیش‌بین	ضریب غیر استاندارد (B)	ضریب استاندارد شده (Beta)	سطح معناداری (P)
(عرض از مبدأ ثابت)	۳۶.۳۰۸	-	۰.۰۰۱
اقتصادی	۱.۶۷۲	۰.۲۹۵	۰.۰۰۱
اجتماعی	۲.۴۱۰	۰.۴۸۰	۰.۰۰۱
زیست‌محیطی	۱.۳۱۲	۰.۲۱۸	۰.۰۰۱

جدول ۸ نشان می‌دهد تمامی ضرایب P کمتر از ۰.۰۵ ($P=0.001$) هستند، لذا هر سه مؤلفه اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی تأثیر مثبت و معنادار بر کیفیت زندگی شهری دارند. بر اساس ضریب بتا استاندارد شده:

۱. مؤلفه توسعه پایدار اجتماعی با $Beta=0.480$ ، قوی‌ترین و تأثیرگذارترین پیش‌بین کیفیت زندگی شهری در سراب است.

۲. مؤلفه اقتصادی با $Beta=0.295$ در رتبه دوم.

۳. مؤلفه زیست‌محیطی با $Beta=0.218$ در رتبه سوم.

این اولویت‌بندی به وضوح نشان می‌دهد که در شهر سراب، عواملی مانند عدالت فضایی، امنیت اجتماعی، و مشارکت محلی،

از مهم‌ترین مؤلفه‌های ارزیابی کیفیت زندگی محسوب می‌شوند.

شکل ۳. طراحی منطقه مورد بحث در نرم‌افزار اسکچ‌آپ (طرح پیاده‌راه)

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که طراحی و توسعه پایدار شهری تأثیر مثبت و معناداری بر شادکامی و کیفیت زندگی شهروندان شهر سراب دارد و این رابطه در بعد کیفیت زندگی شهری بسیار قوی‌تر از شادکامی است. چنین الگویی از نتایج، همسو با ادبیات علمی بین‌المللی و داخلی است که تأکید می‌کند کیفیت زندگی، متغیری چندبعدی و بسیار حساس به شرایط اجتماعی، کالبدی

و محیطی شهر است. در پژوهش حاضر، ضریب همبستگی میان توسعه پایدار شهری و کیفیت زندگی شهری بسیار قوی گزارش شد، در حالی که سهم توسعه پایدار در تبیین شادکامی در حد متوسط و محدود بود. این یافته نشان می‌دهد که کیفیت زندگی، بیش از شادکامی، از عوامل ساختاری، کالبدی و محیطی متأثر است؛ در حالی که شادکامی علاوه بر شرایط شهری، تحت تأثیر عوامل شخصی، روان‌شناختی، اقتصادی و فرهنگی نیز قرار دارد. این نتیجه با مبانی نظری پایداری شهری، سلامت روان و رفاه اجتماعی همخوان است و با شواهد تجربی متعدد پشتیبانی می‌شود.

از منظر هم‌سویی با پژوهش‌های پیشین، نتیجه کلیدی حاضر با یافته‌های (24) Arzmani سازگار است که نشان داد ابعاد پایداری، به‌ویژه بعد اجتماعی و کالبدی، قوی‌ترین اثر را بر مطلوبیت کیفیت زندگی شهروندان دارند. این شباهت نشان می‌دهد که در شهرهای ایرانی، به علت ماهیت بافت اجتماعی و فرهنگی، شاخص‌های اجتماعی—مانند عدالت فضایی، مشارکت، سرمایه اجتماعی و اعتماد عمومی—نقش محوری در ارزیابی کیفیت زندگی ایفا می‌کنند. نتایج (25) Maleki نیز این الگو را تقویت می‌کند؛ به‌طوری‌که وی ابعاد اجتماعی را مهم‌ترین عامل مؤثر بر حس تعلق مکانی و کیفیت زندگی شهری معرفی کرد. در پژوهش حاضر نیز مؤلفه اجتماعی در میان ابعاد توسعه پایدار، بیشترین ضریب تأثیر را بر کیفیت زندگی داشته است که نشان‌دهنده نیاز شهروندان به امنیت ادراکی، عدالت و تعاملات اجتماعی سالم است.

از سوی دیگر، یافته‌های مربوط به نقش مؤلفه‌های زیست‌محیطی و اقتصادی نیز با مطالعات پیشین همخوان است. پژوهش (9) Mehdizadeh بر اهمیت مدیریت زیست‌محیطی در ارتقای سلامت عمومی تأکید می‌کند و نشان می‌دهد که کاهش آلودگی، افزایش فضای سبز و بهبود کیفیت هوا تأثیر مستقیم بر رضایت شهروندان دارد. این نکته با نتایج (3) Zare نیز همساز است که نشان داد توزیع ناعادلانه فضاهای سبز و محیط‌های طبیعی، سطح استرس شهروندان و میزان شادکامی آنان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. در پژوهش حاضر نیز بعد زیست‌محیطی توسعه پایدار اثر معنادار و مثبت بر کیفیت زندگی داشت، هرچند ضریب تأثیر آن نسبت به بعد اجتماعی کمتر بود. این نتیجه می‌تواند بیانگر آن باشد که شهروندان سراب، همانند بسیاری از ساکنان شهرهای در حال توسعه، ابتدا به ابعاد اجتماعی و سپس به ابعاد اقتصادی و زیست‌محیطی واکنش نشان می‌دهند.

نتایج مربوط به بعد اقتصادی توسعه پایدار نیز با یافته‌های (14) Fathi همخوان است که نشان داد تقویت اقتصاد محلی، اشتغال پایدار و تاب‌آوری اقتصادی، هم کیفیت زندگی و هم آرامش روانی شهروندان را بهبود می‌بخشد. همچنین مطالعه Ahmadi (4) نشان می‌دهد برنامه‌ریزی حمل‌ونقل پایدار بهبود زیرساخت‌ها و کاهش تراکم ترافیک، رضایت‌مندی شهروندان را افزایش می‌دهد. این تطبیق در پژوهش حاضر نیز مشاهده شد، زیرا بعد اقتصادی توسعه پایدار پس از بعد اجتماعی دومین پیش‌بین کیفیت زندگی بود. چنین الگویی بیانگر آن است که هرچه امکانات اقتصادی پایداری، فرصت‌های اشتغال متنوع‌تر و هزینه‌های زندگی مدیریت‌پذیرتر باشد، میزان رضایت از زندگی افزایش می‌یابد.

یکی از نتایج قابل توجه، اختلاف سطح تأثیر توسعه پایدار بر "شادکامی" و "کیفیت زندگی" بود. این یافته با مطالعات روان‌شناختی داخلی و بین‌المللی سازگار است. برای مثال (21) Ya'qūbī نشان داده است که سلامت روان و شادکامی تنها بخشی تحت تأثیر محیط شهری هستند، در حالی که عوامل شخصی مانند ویژگی‌های شخصیتی، مهارت‌های مقابله‌ای و عوامل خانوادگی نقش پررنگ‌تری دارند. مشابه آن، (11) Hoseinī Amīn بیان می‌کند که حمایت اجتماعی و شادمانی جمعی اثر بیشتری از شرایط کالبدی شهر بر احساس شادی دارند. یافته حاضر این دیدگاه را تأیید می‌کند؛ زیرا سهم توسعه پایدار در تبیین شادکامی بسیار کمتر از سهم آن در تبیین کیفیت زندگی بود.

در سطح جهانی، نتایج پژوهش‌های (5) Zhang، (8) Wu و (7) Wang نشان می‌دهد که تغییرات محیطی، از جمله گرمای شهری، الگوی ساخت‌وساز، تراکم و دسترسی به فضاهای سبز، به‌طور مستقیم بر آسایش و رفاه شهروندان اثر می‌گذارند و از این رو بر کیفیت زندگی و رضایت‌مندی عمومی تأثیر دارند. در پژوهش حاضر نیز مؤلفه کالبدی و محیطی توسعه پایدار اثر معنادار بر کیفیت زندگی داشته است. همچنین یافته‌های (20) Shafīī در مورد اثر شاخص‌های کالبدی بر نشاط شهری نیز نتایج این پژوهش را تقویت می‌کند و نشان می‌دهد که طراحی مناسب فضاهای شهری می‌تواند فرصت‌های تعامل اجتماعی و احساس امنیت را افزایش دهد و پیامدهای روان‌شناختی مثبتی به همراه داشته باشد.

در حوزه مدیریت شهری و سیاست‌گذاری، ایده‌های مطرح‌شده توسط (28) Galego درخصوص موانع نهادی توسعه پایدار شهری اهمیت دارد. وی تأکید می‌کند که نبود ساختارهای مدیریتی منسجم، ضعف داده‌های شهری و ناپیوستگی تصمیم‌گیری، مانع تحقق توسعه پایدار می‌شود. یافته‌های حاضر نیز نشان می‌دهد که توسعه پایدار در شهر سراب بیش از هر چیز نیازمند تقویت زیرساخت‌های اجتماعی، مشارکت مدنی، مدیریت هوشمند و برنامه‌ریزی یکپارچه است. این موضوع در پژوهش (31) Soltani نیز به‌روشنی دیده می‌شود که بیان می‌کند توسعه امنیت شهری و کاهش جرم نیازمند بازطراحی هوشمندانه فضاهای عمومی است.

یافته‌های پژوهش همچنین با مطالعات بین‌المللی حوزه فناوری همسو است. پژوهش (22) Allaf Jafari و Shulajkovska (23) نشان دادند که ابزارهای دیجیتال و هوش مصنوعی می‌توانند زمینه تحقق توسعه پایدار شهری را فراهم کنند. شهرهای هوشمند با بهره‌گیری از داده‌های محیطی و مدل‌سازی دیجیتال، قادرند شاخص‌های زیست‌محیطی، امنیتی و حمل‌ونقل را بهبود دهند و در نهایت رضایت شهروندان را افزایش دهند. این یافته‌ها نشان‌دهنده این است که شهرهای درحال توسعه‌ای مثل سراب نیز می‌توانند از فناوری‌های نوین برای ارتقای کیفیت زندگی و شادکامی بهره‌مند شوند.

از نظر فرهنگی نیز ویژگی‌هایی که (13) Aldossary و (29) Ezeudu مطرح کرده‌اند، بیان می‌کند توسعه پایدار بدون در نظرگیری بافت فرهنگی و هویت جمعی نمی‌تواند به‌طور کامل موفق شود. این رویکرد با یافته پژوهش حاضر همخوان است، زیرا شهر سراب دارای بافت فرهنگی غنی، روابط اجتماعی نزدیک و هویت جمعی قوی است و هرگونه سیاست شهری در این بستر باید مبتنی بر ارزش‌های محلی باشد.

در نهایت، هم‌سویی نتایج با ادبیات پیشین—اعم از داخلی و خارجی—نشان می‌دهد که توسعه پایدار شهری، چارچوب اصلی ارتقای کیفیت زندگی است و هرچند تأثیر آن بر شادکامی محدودتر است، اما همچنان نقش مهمی در شکل‌گیری احساس رفاه و امنیت روانی دارد. بنابراین، یافته‌های این پژوهش ضمن تأیید مبانی نظری پایداری شهری، تصویر روشنی از اولویت‌های شهروندان سراب ارائه می‌دهد: تقویت ابعاد اجتماعی، بهبود زیرساخت‌های زیست‌محیطی، توسعه اقتصاد محلی و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین شهری. این پژوهش همچون بسیاری از مطالعات شهری با چند محدودیت مواجه بوده است. نخست، داده‌ها بر اساس پرسشنامه و گزارش‌های ادراکی شهروندان جمع‌آوری شده و ممکن است تحت تأثیر سوگیری‌های فردی، اجتماعی یا فرهنگی پاسخ‌دهندگان قرار گرفته باشد. دوم، پژوهش تنها در محدوده جغرافیایی شهر سراب انجام شد و نتایج آن ممکن است به دیگر شهرهای ایران با ساختارهای اجتماعی و محیطی متفاوت تعمیم‌پذیر نباشد. سوم، شادکامی متغیری چندعاملی است و بسیاری از ابعاد تعیین‌کننده آن—از جمله عوامل خانوادگی، اقتصادی و شخصیتی—در مدل حاضر وارد نشده‌اند. چهارم، داده‌ها مقطعی هستند و تغییرات زمانی، تحولات شهری یا روندهای بلندمدت در نظر گرفته نشده‌اند. پنجم، محدودیت‌های آماری و نبود داده‌های دقیق محیطی و ترافیکی موجب شد برخی ابعاد پایداری شهری به‌طور ساده‌سازی‌شده تحلیل شوند.

گسترش پژوهش در شهرهای دیگر با اندازه‌ها، فرهنگ‌ها و ساختارهای فضایی متفاوت می‌تواند اعتبار بیرونی نتایج را افزایش دهد. پیشنهاد می‌شود تحقیقات آینده از روش‌های ترکیبی، شامل تحلیل‌های کیفی مانند مصاحبه عمیق، مشاهده میدانی و تحلیل اسنادی استفاده کنند تا در کنار داده‌های کمی، الگوهای معنادارتری از درک شهروندان استخراج شود. همچنین پیشنهاد می‌شود شادکامی با مدل‌های روان‌سنجی پیشرفته‌تر و در ارتباط با سایر عوامل اجتماعی و شخصی سنجیده شود. استفاده از داده‌های مکانی، تصاویر ماهواره‌ای و شاخص‌های محیطی می‌تواند دقت تحلیل‌های زیست‌محیطی را افزایش دهد. بررسی نقش فناوری‌های نوین، شهر هوشمند، انرژی‌های پاک و زیرساخت‌های دیجیتال در ارتقای کیفیت زندگی نیز می‌تواند مسیر پژوهشی جدیدی باشد.

مدیریت شهری سراب باید در اولویت نخست به تقویت ابعاد اجتماعی توسعه پایدار—شامل عدالت فضایی، مشارکت محلی، افزایش امنیت و ایجاد فضاهای تعامل اجتماعی—بپردازد. توسعه و گسترش فضاهای سبز، اصلاح الگوی دسترسی و توزیع خدمات، بازطراحی فضاهای عمومی، تقویت اقتصاد محلی و بهبود کیفیت زیرساخت‌های حمل‌ونقل شهری از ضروریات کلیدی است. بهره‌گیری از فناوری‌های هوشمند، سامانه‌های مدیریت داده و ابزارهای دیجیتال نیز می‌تواند کارآمدی خدمات و رضایت شهروندان را افزایش دهد. در نهایت، طراحی شهری باید بر مبنای اصول انسانی، هویت محلی و نیازهای واقعی ساکنان انجام گیرد تا به افزایش کیفیت زندگی و شادکامی منجر شود.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

موازن اخلاقی

در انجام این پژوهش تمامی موازن و اصول اخلاقی رعایت گردیده است.

حامی مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

منابع

1. Pürgholām M. Sustainable Urban Design: A New Approach to Urban Planning. Iranian Architecture and Urban Planning Quarterly. 2013.
2. Āzādkhānī N, Āzādkhānī M, Khalīlvand S. The Relationship between Sustainable Urban Development and the Promotion of Social Capital and Social Justice. Urban Studies Quarterly. 2013;7(4):85-102.
3. Zāre M, Akbarī A. Spatial Analysis of Urban Green Spaces and its Relationship with Stress Levels and Happiness. Environmental Studies and Development Quarterly. 2018;18(3):77-91.
4. Aḥmadī M, Moḥammadī M. The Effects of Sustainable Transportation Planning on Quality of Life in Intermediate Cities. Quarterly Journal of Planning and Spatial Planning. 2019;23(2):165-80.
5. Zhang A. Analysis of the Sustainable Development Pathway of Urban-Rural Integration from the Perspective of Spatial Planning: A Case Study of the Urban-Rural Fringe of Beijing. Sustainability. 2025;17(5):1-19. doi: 10.3390/su17051857.
6. Yang Y, Shen L, Sang M, Ding X. The impact of digitalization on urban sustainable development - An economic perspective. Technological Forecasting and Social Change. 2025;212:124005. doi: 10.1016/j.techfore.2025.124005.
7. Wang M, Wang X, Luan Q, Xu X. A new perspective to assess urban heat islands by incorporating both canopy and boundary layer air temperature from the view of satellite remote sensing. Sustainable Cities and Society. 2025;125:106315. doi: 10.1016/j.scs.2025.106315.
8. Wu T, Chen Z, Zhou S, Huang R, Xing P, Li S, et al. Joint evaluation of urban built environment's driving patterns on urban heat island (UHI) and urban moisture island (UMI). Sustainable Cities and Society. 2025;106450. doi: 10.1016/j.scs.2025.106450.
9. Mehdizādeh S. The Role of Urban Environmental Management in Promoting Public Health and Quality of Life. Environmental Sciences Quarterly. 2015;12(4):44-59.
10. Ghaffārī S, Ghāsemī H. The Role of Social Capital in Promoting Life Satisfaction and Happiness in Urban Neighborhoods. Social Studies Quarterly. 2015;10(4):55-70.
11. Hōseinī Amīn H, Seyyed Mīrzāī S, Idrīsī A. The Impact of Social Happiness and Social Support on Citizens' Quality of Life. Social Psychology Quarterly. 2016;8(32):65-80.
12. Varāmīnī A. Social Happiness and Cultural Security. Social Sciences Quarterly. 2011.
13. Aldossary MJ, Alqahtany AM, Alshammari MS. Cultural Heritage as a Catalyst for Sustainable Urban Regeneration: The Case of Tarout Island, Saudi Arabia. Sustainability. 2025;17(10):4431. doi: 10.3390/su17104431.
14. Fathī Y. Local Economic Sustainability in Small Cities and its Impact on Job Satisfaction. Regional Development Quarterly. 2019;14(3):111-28.
15. Moḥammadī M, Nazm-far H, Yazdānī M. Evaluating Urban Quality of Life and Sustainable Development Goals. Scientific-Research Quarterly of Planning and Spatial Planning. 2014;18(3):175-90.
16. Rezāī M, Karīmī H. Evaluation of the Impact of Sustainable Urban Development Dimensions on the Psychological Well-being of Residents. Journal of Psychological Sciences. 2017;6(23):120-35.

17. Sharīfī M, Fathī F, Karampūr S. Analysis of Factors Affecting the Reduction of Spatial Justice Perception and Urban Dissatisfaction. *Geographical Research Quarterly*. 2019;34(137):180-96.
18. Ghorbānī S, Ne'matī A. Comparative Study of the Impact of Spatial Inequalities in Access to Services on Quality of Life and Happiness. *Spatial Planning Journal*. 2020;24(4):90-105.
19. Yoffe H, Raanan N, Fried S, Plaut P, Grobman YJ. Sustainable Urban Landscapes: A computation Framework for Enhancing Sustainability in Early-Stage Design. *International Journal of Architectural Research Archnet-Ijar*. 2023;18(4):870-94. doi: 10.1108/arch-06-2023-0152.
20. Shafīfī S, Mūsawī A. Physical Indicators Affecting Vitality and Happiness in the Urban Environment. *Architecture and Urban Planning Quarterly*. 2018;25(3):40-55.
21. Ya'qūbī M. The Impact of the Urban Environment on Mental Health and Happiness. *General Psychology Quarterly*. 2011;4(15):43-55.
22. Allaf Jafari E, Asayesh F, Rostamian M. Towards building a sustainable future with the tech revolution. *International Journal of Human Capital in Urban Management*. 2025;10(2):317-28.
23. Shulajkovska M, Smerkol M, Noveski G, Bohanec M, Gams M. Artificial Intelligence-Based Decision Support System for Sustainable Urban Mobility. *Electronics*. 2024;13(18):3655. doi: 10.3390/electronics13183655.
24. Arzmanī R, Vaṭanparast H, Režvānī M. Analysis of the Impact of Sustainable Development Dimensions on the Desirability of Urban Quality of Life (Case Study: Tabriz). *Quarterly Journal of Geography and Regional Development*. 2017;15(56):175-94.
25. Malekī B, Khosravī A. Analyzing the Role of Social Sustainability in Strengthening Local Belonging and Quality of Life. *Urban Sociology Quarterly*. 2021;17(1):56-72.
26. Khorramī Khājeh R. Investigating the Concept of Sustainable Development and its Relationship with Quality of Life. *Social Sciences Book of the Month*. 2016;9(25):24-35.
27. Ḥasanī SM, Lotfī S, Munazzam Vaṭandūst A. The Role of Sustainable Urban Development in Increasing Citizen Welfare and Quality of Life. *Urban Planning and Research Quarterly*. 2016;4(13):45-62.
28. Galego D, Esposito G, Crutzen N. Sustainable urban development: A scoping review of barriers to the public policy and administration. *Public Policy and Administration*. 2024. doi: 10.1177/09520767241266410.
29. Ezeudu TS. The impact of Cultural Globalization on Sustainable Urban Development in Nigeria. *Journal of Public Administration and Government*. 2024:16-34.
30. Shali M, Mahamad Khosroshahi SM, Joudi P. Assessing the Status of Sustainable Urban Development Indicators in Sahand New Town. *Geography and Planning Journal*. 2024;28(87):285-304.
31. Soltani S, Sheikh Eslami A, Asghari A. Analysis of Crime Prevention Drivers in Urban Neighborhoods to Develop Sustainable Security; Case Study: District 17 of Tehran Municipality.". *Geography Quarterly (Regional Planning)*. 2024;14(55):144-73.